

LAKIALOITE 36/2001 vp

Laki konserniavustuksesta verotuksessa annetun lain 7 §:n 3 kohdan kumoamisesta

Eduskunnalle

1 Nykyinen lainsäädäntö

Konserniavustuksesta verotuksessa annettu laki (825/1986) on tullut voimaan 1.1.1987. Alusta alkaen laissa on kuitenkin ollut rajoitus, joka on estänyt konserniavustusjärjestelmän soveltamisen talletuspankkeihin sekä luotto-, vakuutus- ja eläkelaitoksiin.

Konserniavustuslain esitöistä (HE 92/1986 vp) ei käy ilmi, miksi edellä mainitut toimialat on jätetty lain soveltamisalan ulkopuolelle. Todennäköinen syy näiden toimialojen poikkeukselliseen kohteluun oli siinä, että niiden ei katsottu tarvitsevan konsernin eri yhtiöiden välillä tapahtuvaa tuloksen tasausta. Tämä oli luonnollista, koska mainituilla toimialoilla olevat yhtiöt eivät olleet organisoituneet konsernimuotoon.

Lain esitöistä selviää, että se säädettiin lisäämään verotuksen neutraalisuutta. Konsernia pidettiin verotuksellisesti syrjittynä yritysmuotona siihen tilanteeseen verrattuna, jossa koko yrityskokonaisuus muodostui yhdestä ainoasta yksiköstä. Lainsäädäntöpoliittisesti tavoitteena oli pyrkimys neutraaliin verotukseen ja liiketaloudellisten tarpeiden korostaminen.

2 Konserniavustussäännösten merkitys pankkikonsernin verotuksessa

Konserniavustuksen puuttuminen on huomattavasti heikentänyt mahdollisuuksia pankkikonsernien sisäiseen tuloksentasaukseen. Tarpeetonta veronmaksua syntyy mm. suomalaiselle

pankkikonsernille, jonka emoyhtiöllä on tytäryhtiön osakkeiden hankinnasta johtuvia korkokuluja ja joka saa tulonsa pelkästään osinkotuloina. Vero olisi vältettävissä, mikäli emoyhtiö voisi tytäryhtiöltään saamaansa sille vähennyskelpoista konserniavustusta hyväksi käyttäen kattaa oman vähennyskelpoisen korkokulunsa. Veromenetys aiheutuu siitä, että konsernin sisällä vähennyskelpoinen meno ja veronalainen tulo ovat eri yhtiöissä ja että tulon siirtäminen tytäryhtiöstä emoyhtiöön voi tapahtua vain osinkona veroa maksamalla. Konserniavustuksesta huolimatta yhdenkertainen verotus toteutuisi yhtiöveron hyvitysjärjestelmän perusperiaatteiden mukaisesti.

3 Konsernirakenteiden ja kilpailuolosuhteiden muutokset

Pankkitoiminnassa on tapahtunut konserniavustuslain säätämisen jälkeen olennaisia muutoksia. Pankkikonsernien holdingyhtiörakenteet ovat yleistyneet (esim. Nordea, Sampo). Kilpailu on kiristynyt ja ulkomaiset pankit ovat muodostuneet suomalaisten pankkien pahimmiksi kilpailijoiksi. Pankkien kilpailijoina toimivat yhä enemmän toimialan ulkopuoliset yritykset, joilla on mahdollisuus konserniavustuksen käyttöön. Verotuksen neutraalisuuden merkitys on korostunut. Suomalaisia pankkeja koskevat verosäännökset poikkeavat konserniavustuksen osalta haitallisesti Ruotsin ja muiden Pohjoismaiden käytännöstä, jonka mukaan konserni-

avustus on valvovan viranomaisen luvalla sallittu. Diskriminoiva lainsäädäntö vääristää kilpailuolosuhteita. Lisäseurauksena on, että Suomen asema finanssikonsernien etabloitumismaana on heikentynyt.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

konserniavustuksesta verotuksessa annetun lain 7 §:n 3 kohdan kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan konserniavustuksesta verotuksessa 21 päivänä marraskuuta 1986 annetun lain (825/1986) 7 §:n 3 kohta sellaisena kuin se on laissa 1540/1992.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Helsingissä 3 päivänä huhtikuuta 2001

Pekka Kuosmanen /kok
Olli Nepponen /kok

Kalervo Kummola /kok
Juhani Sjöblom /kok